

VAKIF ŞEHİR

BİTLİS

VADİDEKİ GÜZEL ŞEHİR
"BİTLİS"

BİTLİS'İN SİMGESİ VE
GÜNÜMÜZE ULAŞAN EN ESKİ
YAPISI: "ULU CAMİİ"

"TÜRKİYE CUMHURİYETİMİZİN
YÜZYILLIK TARİHİNE
BAKTIĞIMIZDA
ECDADIMIZDAN GELEN
BİR GELENEÇİ
GÖRMEKTEYİZ"

"VAKIF İNSANA HİZMETTİR"

15 ARALIK - 15 OCAK 20. SAYI

Vakıf K lt r n n Ya atılmasına

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
ge mi imizin mirası vakıf k lt r n  ya atarak
hep birlikte kazanmaya vesile olanlara katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

***Yüksekliği aradım, tevâzuda buldum.
Başkanlık aradım, halka nasihatte buldum.
Neseb aradım, takvâda buldum.
Şeref aradım, kanâatte buldum.
Rahatlık aradım, zühdde buldum.
Zenginlik aradım, tevekkülde buldum.***

Veysel Karani Hz.

Vakfet, Yaşat, Yaşa

YAŞAYAN TARİH BİTLİS

Bitlis'in tarihi geçmişi antik dönemlere kadar uzanmaktadır. Çok sayıda medeniyete ev sahipliği yapan bu topraklarda, Urartu Krallığı, Pers İmparatorluğu, Roma İmparatorluğu ve Bizans İmparatorluğu etkili olmuştur. Büyük medeniyetlerin etkisi altında kalarak gelişim gösteren şehir, tarihi zenginliğin yanında doğal güzellikleri de barındırmaktadır.

Bitlis'in tarihi, önemli medeniyetlerden izler taşıyarak zengin bir geçmişi bünyesinde barındırmaktadır. Tarih boyu yaşanan olaylarla şekillenen şehrin her bir sokağı ziyaretçiler için adeta geçmişe açılan bir kapıdır.

Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında birçok tarihi eser inşa edilmiş ve şehrin kültürel zenginliği artmıştır. Günümüzde Nemrut Dağı, Van Gölü ve Eğil Kalesi gibi önemli turistik yerlere yakınlığı ile Bitlis önemli bir kültür merkezidir.

Farklı medeniyetlerin etkisi altında gelişen şehir, Selçuklu ve Osmanlı egemenliği sonrası vakıf eseriyle donatılmıştır. Ahlat İskender Paşa Camii, Kalealtı Camii, Adilceviz Zal Paşa Camii, Ahlat Emir Bayındır (Cihangir Parmaklıklı) Kümbeti, El-Aman Hanı, Tatvan-Şahmiran (Çekmece) Köyü Ayasofya Camii gibi önemli vakıf eserlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Bitlis Bölge Müdürlüğüne 2002-2023 yılları arasında, Bitlis'te 34, Hakkari'de 2, Muş'ta 4, Siirt'te 6, Şırnak'ta 2, Van'da 6 eserimizin restorasyonu tamamlandı. Ayrıca Bitlis'te 3, Muş'ta 1, Siirt'te 1, Van'da da 5 eserimizin restorasyon süreci devam etmektedir.

Vakıf, insanlık tarihinden bu yana süregelen yardımlaşma ve dayanışma davranışının kurumsallaşmış halidir. Özellikle İslam anlayışı ile şekillenen ve tüm dünya medeniyetlerine ışık tutan bir düşünce ve davranış biçimi olmuştur. Bu yardımlaşma ve dayanışma duygusu, Türklerin İslamiyet öncesi geleneklerinde mevcut olduğundan vakıf anlayışı ve kültürünün bir medeniyet haline gelmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Bir kültür ve medeniyet göstergesi olan vakıflar, dünya var oldukça hizmetlerine devam edecek, kadim medeniyetimiz ve geleceğin öncüsü olacaktır.

Sinan AKSU

T.C. Vakıflar Genel Müdürü

KONUKLARIMIZ

Erol Karaömeroğlu (Bitlis Valisi)

1970 yılında Rize’de doğdu. İlk, Orta ve Lise öğrenimini Rize İlinde, Yüksek Öğrenimini ise Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde tamamladı. Vezirköprü, Ula ve Şereflikoçhisar Kaymakamlığı sonrasında Altındağ Kaymakamlığı görevini icra etti. 10.06.2020 - 10.08.2023 tarihleri arasında Sinop Valisi olarak görev yaptı. 10.08.2023 tarihli 32275 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 09.08.2023 tarihli ve 2023/376 sayılı Cumhurbaşkanlığı Atama Kararları ile Bitlis Valiliği’ne atandı.

Nesrullah Tanğlay (Bitlis Belediye Başkanı)

Bitlis’te 17.10.1975’te dünyaya gelen Nesrullah Tanğlay, ilk, orta ve lise öğrenimini burada tamamladıktan sonra, Bitlis Eren Üniversitesi Elektrik Bölümünü bitirdi. 1996 yılından bu yana ticaretle uğraşan Tanğlay, AK Parti’nin kuruluşuyla siyasi hayatına başlayarak mahalle yönetimi, gençlik kolları, belediye meclis üyeliği, İl Yerel Yönetimler Başkanlığı, İl Sosyal İşler Başkanlığı ve Merkez İlçe Başkanlığı görevlerinde bulundu. 2019 Yerel Seçimleri AK Parti den Bitlis Belediye Başkanı olarak seçildi.

EDİTÖRDEN

DEĞERLİ OKUR;

Binlerce yıllık medeniyetimizin Anadolu topraklarında kök salmasında öncü olan vakıf kültürümüzün ruhunu sizlere anlatmak için hazırladığımız Vakıf Şehir Dergimizin bu sayısında Türklerin Anadolu’da filizlendiği toprakları, Bitlis’i ele alıyoruz.

Tarih boyunca çeşitli medeniyetlere kucak açan, birçok kale, cami, medrese, köprü ve kervansaray yapılarıyla vadideki güzel şehir, Bitlis...

Görölmeye değer taş işçiliği ve “Bitlis’te Beş Minare” türküsüne konu olan Bitlis’in simgesi ve en eski yapısı Ulu Camii’ni sizler için ele aldık. Ahlat İskender Paşa Camii, Kalealtı Camii, Adilcevaz Zal Paşa Camii, Ahlat Emir Bayındır (Cihangir Parmaklıklılı) Kümbeti, El-Aman Hanı, Tatvan-Şahmiran (Çekmece) Köyü Ayasofya Camii’ni sizler için derledik.

Vakıf Şehir Dergimizin geçmişten günümüze aktarılan mirasımızı yakından tanımanıza katkıda bulunacağını umuyor, keyifli okumalar diliyoruz.

GÜL AŞIK

Vakıflar Genel Müdürlüğü
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri

08

"BÖLGE
ESERLERİMİZ"

34

"VAKIF
İNSANA
HİZMETTİR"

10

BİTLİS, TÜRKLERİN
ANADOLU
COĞRAFYASINDA
FİLİZLENDİĞİ
TOPRAKLAR

38

"HEDEFİMİZ VAKFA
BURS İÇİN BAŞVURAN
HER ÖĞRENCİNİN BURS
VEREBİLMEK"

30

"TÜRKİYE
CUMHURİYETİ'MİZİN
YÜZYILLIK TARİHİNE
BAKTIĞIMIZDA
ECDADIMIZDAN
GELEN BİR GELENEĞİ
GÖRMEKTEYİZ"

42

BÖLGEDEKİ
DAYANIŞMA RUHU
VAKIFLARLA
SÜRÜYOR

VakıflarGM

vakiflarmgm

VakıflarGM

Fotoğraflar;
Arşiv

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

Vakıf Şehir Dergisi,
Vakıf Katılım desteği
ile yayımlanmaktadır.

QR Kodu
Okutarak
Konuma
Gidebilirsiniz

T.C.
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
BİTLİS BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Ali Osman AYAN
Bölge Müdürü
bitlis@vgm.gov.tr

Bağlı İller: Bitlis, Hakkari, Muş, Siirt,
Şırnak, Van

(434) 226-65-60

Beşminare Mahallesi 1331 Sokak
No:19 Merkez/BİTLİS

22 BİTLİS'İN SİMGESİ VE GÜNÜMÜZE ULUŞAN EN ESKİ YAPISI: "ULU CAMİİ"

44

**TAŞIN HAYAT
BULDUĞU
ELLER**

VAKIF ŞEHİR

**T.C. VAKIFLAR GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ ADINA
YAYIN KURULU BAŞKANI**

GENEL MÜDÜR
SİNAN AKSU

YAYIN KURULU ÜYELERİ
GENEL MÜDÜR YARDIMCILARI
Hayrullah ÇELEBİ
Aydın Cem ASLANBAY
Erkan ÖMEROĞLU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Gül AŞIK

**KÜLTÜR VE TESCİL DAİRE
BAŞKANI**
Mevlüt ÇAM

**SANAT ESERLERİ VE YAPI
İŞLERİ DAİRE BAŞKANI**
Şengül KONCAGÜL

**HAYIR HİZMETLERİ DAİRE
BAŞKANI**
Taner KARADAYI

FOTOĞRAF EDITÖRÜ
İbrahim DAŞTAN

KURUMSAL İLİŞKİLER
Sadık ÖZDEMİR

YAYINCI KURULUŞ
Art Mental A.Ş.

Adına İmtiyaz Sahibi
Ali ATAY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Seda BAŞARAN TAŞDELEN

Art Mental Yayınları
Medya Grubu Başkanı
Doğan ACAR

EDİTÖR
Hayati TEK
İlter SAĞIRSOY

BASKI
Proje Ofset Basım Yayın Dağıtım
Pazarlama Reklam Tic. Lmt. Şirketi
Elif Sok. Sütçü Kemal İş Merkezi
No: 7/239 Altındağ / Ankara

Bu dergi uluslararası grafik tasarım ve editöryal ilkeler uyarınca hazırlanmıştır. Vakıf Şehir Dergisi aylık olarak yayımlanır. Dergide yer alan makale, araştırma, yorum, röportaj gibi yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yer alan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yaygın, Süreli, Türkçe

ISSN: 27916308
2024 Sayı:20

VADİDEKİ GÜZEL ŞEHİR''BİTLİS''

TARİH BOYUNCA ÇEŞİTLİ MEDENİYETLERE KUÇAK
AÇAN BİTLİS'TE, BİRÇOK KALE, CAMİ, MEDRESE, KÖPRÜ
VE KERVANSARAY YAPILARI BULUNMAKTADIR. BU
NEDENLE GEÇMİŞ MEDENİYETLERİN KÜLTÜR VE SANAT
KALINTILARIYLA YAN YANA YAŞAMAK MÜMKÜNDÜR.

BÖLGE ESERLERİMİZ

1783-1784

MAKSUT PAŞA

ALEMDAR CAMİİ VE FEYZULLAH-İ ENSARİ HZ. TÜRBEŞİ

Maksut Paşa tarafından 1783-1784 yıllarında yaptırılan eser, engebeli bir arazi üzerine kurulmuş, iki katlıdır. Yapının alt katında Ebu Eyyup el Ensari'nin kardeşi Feyzullah el Ensari'ye ait olduğuna inanılan bir mezar bulunmaktadır. Bu zata gösterilen saygı sonucunda mezar bir ziyaret yeri haline getirilmiş ve alt kat türbe, üst kat ibadet yeri olmuştur. Cami kısmının adı bu yüzden Ensari Camii olmuştur. Doğu batı doğrultusunda dikdörtgen bir plan şeması gösteren caminin beden duvarları kesme blok taşlardan yapılmıştır.

1300

MELİK ESET

HAKKARİ MELİK ESAT CAMİİ

Eser Hakkari Beylerinden Melik Eset tarafından inşa edilmiştir. Kısmen eğimli bir alana kurulmuş yapı tek katlıdır. Kuzeyden güneye doğru uzanan dikdörtgen plana sahiptir. İki adet kapısı bulunmaktadır. Bunlardan birisi kuzeyde son cemaat yeri kapısı diğeri ise doğu yönünde harım kapısıdır.

1836

ŞERİF

GAZİBEY CAMİİ

İki katlı olan caminin üst katı ibadethane olarak kullanılmaktadır. Orijinal camiye batı cephesinde yer alan sivri kemerli niş içine alınmış basık kemerli bir kapıdan girilmektedir. Dikdörtgen planlı caminin beden duvarları kesme blok taştandır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu camide namaz kıldığı söylenmektedir ve bu sebeple halk arasında camiye Atatürk Camii de denilmektedir.

16. yy

HÜSREV PAŞA

BAŞHAN

Van Beyler beyi Hüsrev Paşa tarafından 16. yüzyılda yaptırılan Başhan, 16. ve 17.yüzyıl Osmanlı mimari gelenekleri ile Bitlis yöresel mimari geleneklerinin karışımından meydana gelmiştir. Selçuklu kervansaraylarındaki geleneksel taç kapı burada yoktur. Bu nedenle giriş kapısı oldukça sadedir. Giriş mekanının içinde yer alan merdivenle büyük kısmın birinci tonozun üzerinden dama çıkılmaktadır. Kare bir forma sahip ana mekan eşit aralıklı dokuz paye ve payeleri birleştiren sivri kemerlerle dört bölüme ayrılır. Cephelerinde farklı ebat ve formlarda pencereleri açılan han, Bitlis'e özgü düzgün kesme taştan yapılmıştır.

7. yy

ZENGİ ATABEGİ EBÜ'L-KASIM
MAHMUD SENCER ŞAH

ŞIRNAK CİZRE ULU CAMİİ

Eser İslamiyetin Anadolu'ya ilk girdiği yıllarda, muhtemelen 7. yüzyılda kiliseden camiye dönüştürülmüştür. Abbasiler döneminde tamir edilen cami, Zengi Atabegi Ebü'l-Kasım Mahmud Sencer Şah tarafından yeniden inşa ettirilmiştir. Üzerindeki sekiz adet kitabeden 1203 ve 1284 yıllarında da bazı onarımlar geçirdiği öğrenilmektedir. 1946 yılında kapıları onarılan yapının orijinal metal kapı ve üzerindeki ejder figürlü tokmakları, İstanbul Türk ve İslam Eserleri Müzesindedir.

BİTLİS, TÜRKLERİN ANADOLU COĞRAFYASINDA FİLİZLENDİĞİ TOPRAKLAR

Tarihi zenginliği ve doğal güzellikleri bünyesinde barındıran Bitlis'in geçmişi antik dönemlere kadar uzanmaktadır. Bu topraklar, Urartu Krallığı, Pers İmparatorluğu, Roma İmparatorluğu ve Bizans İmparatorluğu gibi birçok medeniyetin etkisi altında kalarak gelişim göstermiştir.

Bitlis'in tarihi, çeşitli medeniyetlerin izlerini taşıyan zengin bir geçmişi bünyesinde barındırmaktadır. Şehir, tarih boyunca yaşanan olaylar sonucu şekillenmiş ve bu nedenle bu bölgeyi ziyaret edenler için her bir caddesi, mahallesi, sokağıyla tarih ve kültür dolu bir deneyim sunmaktadır.

ANADOLU'DAKİ İLK TÜRK YERLEŞKESİ

Anadolu'daki ilk Türk yerleşkesi Bitlis Ahlat'ta olmuştur. Oğuzların Kayı Boyu'nun Anadolu'da ilk uğrak yeridir. Osman Gazi'nin babası Ertuğrul Gazi'nin doğum yeri, Türklüğün Anadolu coğrafyasındaki filizlendiği yerdir. Türkmen çadırı tarzında, anıt mezar olarak yapılan Ahlat kümbetleri, kendinden önceki ile sonraki örnekleri arasında adeta bir geçiştir. Geometrik şekilleri, bitkisel motifleri, rumi ve palmet, ejder başlıkları, mukarnas ve nişleriyle tezyin edilmiş mezar taşları Orhun Abidelerinin birer İslamlaşmış şekli olarak dikkat çekmektedir.

Bitlis'in özellikle Ortaçağ'da önemli bir ticaret merkezi olduğu bilinmektedir. İpek Yolu güzergahında yer alan şehir, tarih boyunca çeşitli kültürlerin etkisinde kalmıştır.

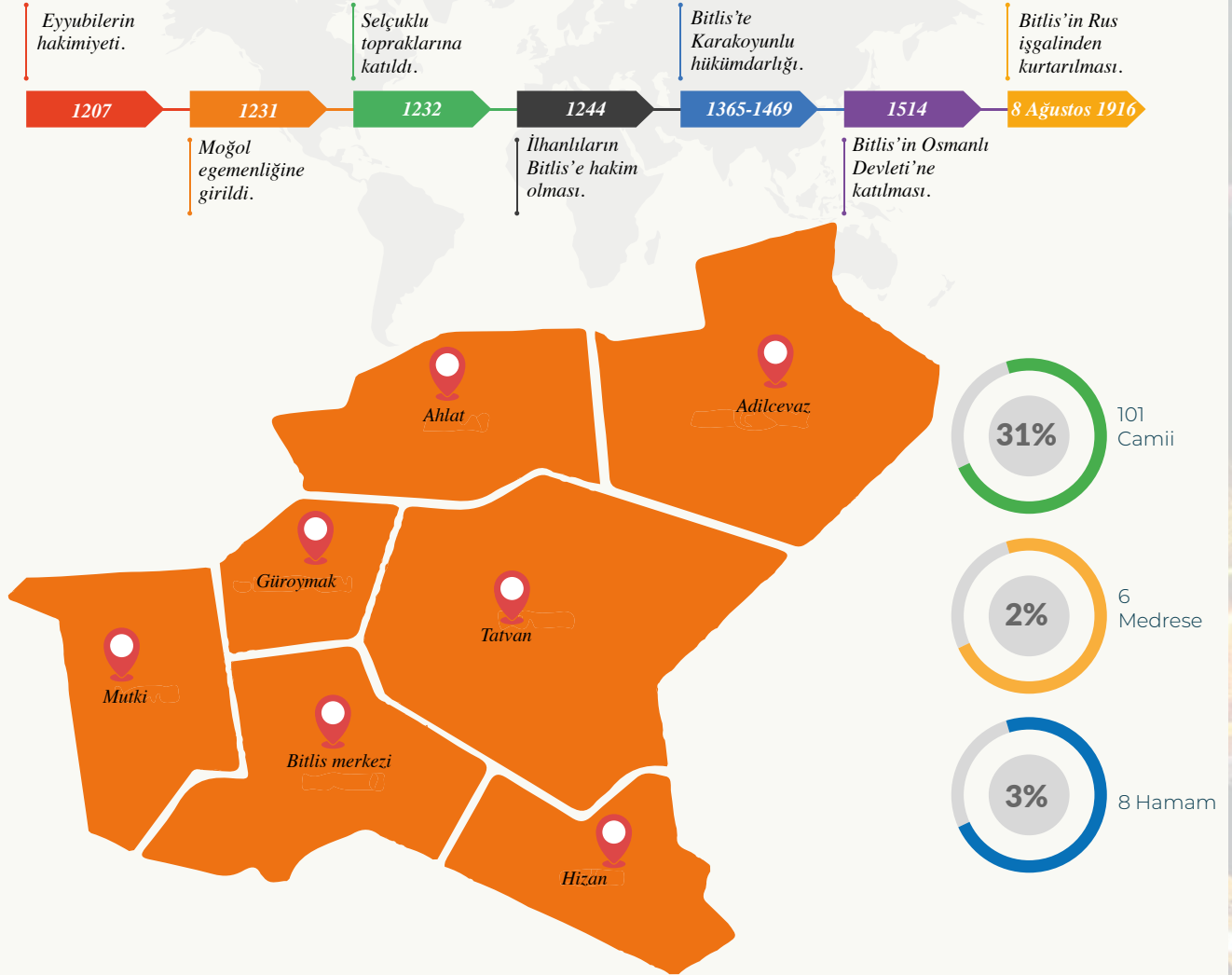
Şehrin sembolleri arasında gösterilen Bitlis Kalesi, 4. yüzyılda inşa edilmiş yapı, tarihi serüveni boyunca birçok kez onarım geçirmiş ve genişletilmiştir. Kale, Bitlis'in görkemli manzarasına hakim bir tepe üzerindedir.

OSMANLILAR ŞEHRE ZENGİNLİK KATMIŞTIR

Bitlis, Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında uzunca bir süre varlığını devam ettirmiştir. Osmanlı döneminde kente birçok tarihi eser inşa edilmiş ve şehrin kültürel zenginliğine katkıda bulunulmuştur.

Günümüzde Bitlis, tarihi dokusu ve doğal güzellikleri ile turistler için oldukça cazip konumdadır. Nemrut Dağı, Van Gölü ve Eğil Kalesi gibi önemli turistik yerlere yakınlığı, şehri konukları için cazibe merkezi yapmaktadır.

Bitlis

Geçmiş medeniyetlerin kültür
ve sanat kalıntılarına
kucak açan şehir

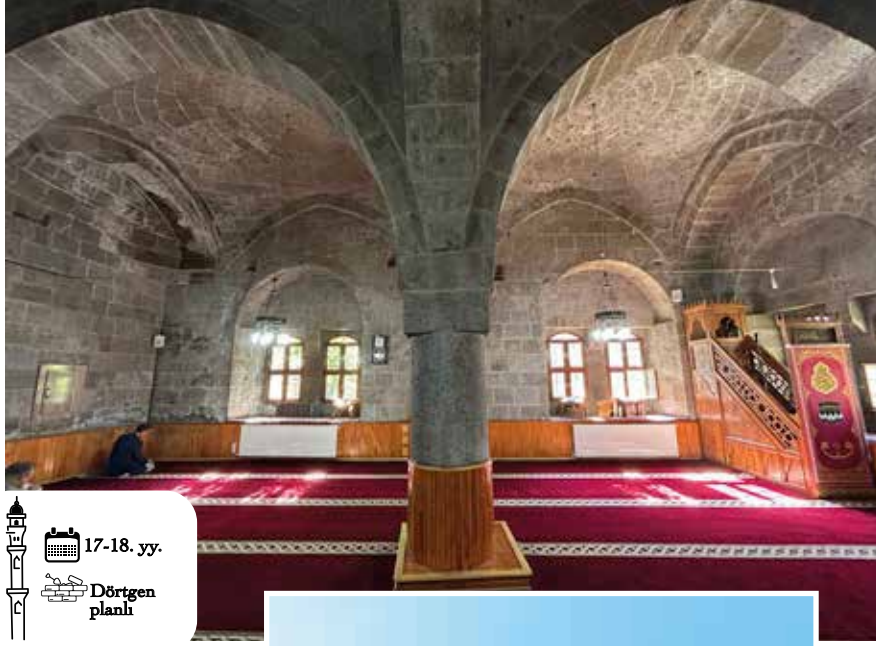
AHLAT İSKENDER PAŞA CAMİİ

Eski Ahlat Kalesi'nde bulunan eser, 1584 yılında İskender Paşa tarafından, Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. Yavuz Sultan Selim

zamanında yapılan ve Kanuni Sultan Süleyman zamanında genişletilmiş olan Ahlat Sahil Kalesi içinde bulunan İskender Paşa Camii, dikdörtgen bir plan üzerine inşa edilmiştir. Harim bölümü tek bir kubbe ile örtülmüştür. Kuzey cephede son cemaat yeri, iki sütunla desteklenen üç bölüm halinde ve her bölümün üzeri pandantifli kubbelerle örtülüdür. Kesme taştan yapılmış kemerler sivri formu olup kubbelerde tuğla kullanılmıştır.

17-18. yy.
Dörtgen planlı

KALEALTI CAMİİ

Bitlis Merkez Şerefiye Külliyesi'nin batısındaki köprü'nün başındadır. Yapının üslubundan 17. veya 18. yy. da inşa edildiği tahmin edilmektedir.

Üç yol ağzında bulunan yapı, topografik konuma uygun olarak tasarlanmıştır. Cami eklentileriyle birlikte yol ve arsa çizgisinin oluşturduğu alanda gönyesiz hafif peşli olan çokgene benzer dörtgen planlı özelliktedir. Caminin harim bölümü kare planlı, tek orta sütunlu, 4 sahnalı, 4 kubbeli plan özelliğindedir.

16. yüzyıl
Zal Paşa
Dikdörtgen planlı

ADİLCEVAZ ZAL PAŞA CAMİİ

Adilcevaş İlçesi'nde Adilcevaş-Ahlat yolu üzerinde göl kıyısında bulunan cami 16. yy. da Zal Paşa tarafından yaptırılmıştır.

Dikdörtgen planlı cami; silindirik 4 sütun ve bu sütunları birbirleri ile beden duvarlarına bağlayan kesme taştan sivri kemerlerle dokuz bölüme ayrılmıştır. Cami üst örtüsü, kuzey cephede son cemaat yeri üzerini örten 3 kubbe ile birlikte 12 kubbe üst örtünün karakteristik durumunu meydana getirir.

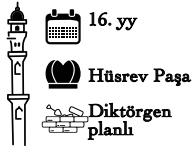
AHLAT EMİR BAYINDIR (CİHANGİR- PARMAKLI) KÜMBETİ

Ahlal İlçesi Selçuklu Mezarlığı'nın kuzeyindedir ve Akkoyunlu Devleti hükümdarı Emir Bayındır için eşi Şah Selime Hatun tarafından 1481 yılında yaptırılmıştır.

Yapı, altta kare planlı mezar odası ile üstte dairesel planlı, silindirik gövdeli ibadet mekanından oluşmaktadır.

Kare oturtmalığın ilk sırasında köşelerde başlayan çiftler pahla onikigene dönüşen oturtmalık, prizmatik olarak yükselir ve gövde etek silmesiyle sonlanır. Gövdesi üzeri içten kubbe, dıştan konik külâhla örtülüdür. Tepesinde topuz biçiminde kısa bir alem vardır.

16. yy

Hüsrev Paşa

Diktörgen
planlı

EL-AMAN HANI

Eserin yapılışına ait kitabesi bulunmamasına rağmen 16. yy. da Hüsrev Paşa tarafından yaptırıldığı bilinmektedir. El-Aman Hanı geniş bir avlusu ile birlikte beş ana bölümünden oluşmaktadır. Birinci kısım en batıdadır ve çok kalın kesme taştan yapılmış duvarları yarım silindirik payandaları ile bir ribat görünümündedir. Plan bakımından doğu batı aksında iki sıra halinde 6 haçvari paye ile üç bölüme ayrılan yapının ikinci kısmını teşkil eden kapılı mekân birinci yapının kuzey doğusunda yer almaktadır. Kervansarayın tamamı kesme taşla yapılmış örtü sistemi tonozlarda taş ve tuğla kullanılmıştır.

1508

Kare
planlı

TATVAN-ŞAHMİRAN (ÇEKMECE) KÖYÜ AYASOFYA CAMİİ

Tatvan'ın Çekmece Köyü'nde yer alan Ayasofya Camii, kiliseden camiye dönüştürülmüş bir yapıdır.

Tarihi yazılı belgeleri olmayan yapının tarihi için 500'lü yıllar verilse de bunu destekleyecek hiçbir bilgi yoktur.

Orijinal yapı, nartex bölümü kalıntılarının tespit edilemediği, üç nefli ve kubbeli bazilikal bir kilisedir. Apsisin iki yanında gelişmiş pastoforion hücreleri bulunur. Bema bölümünde kalan kuzey ve güney duvarlarda yazıtlı ve süslemeli nişlerin yer aldığı düşünülmektedir. Yapının camiye dönüştürülmesi sırasında yapılan müdahaleler güney duvar eksininde yer alan mihrap nişi, minare ve kapalı son cemeat yeri ekleridir.

KIRMIZI MEDRESE

Cizre beyliği döneminde II. Han Şeref Bey tarafından 14. yy. da yaptırılan Kirmızı Medrese, Dağkapı Mahallesi'nin Şah Mahallesi ile kesiştiği noktada sur üzerindedir. Güneyinde Mescit ile altında Şeyh Ahmed-i El-Cezeri adlı meşhur müfessir, yazar, şairin türbesi ile Cizre emirlerine ait aile mezarlığı da vardır. Medrese Cizre'ye özgü kırmızı tuğlalardan örüldüğü için Kirmızı Medrese denilmektedir.

İç avlulu olan medresenin doğusu, batısı ve kuzeyinde dersaneler, yemekhane ve öğretmen lojmanları bulunmaktadır. Mihrabı beyaz taştan olan yapının üstü basık ve tuğla kubbe ile örtülüdür. Medresenin güneybatısındaki kare planlı oda çok güzel motiflerle süslenmiştir. Bu oda Profesör ve baş müderris odasıdır. Şair ve yazar Şeyh Ahmet El-Cezeri kullandığı gibi, Mütfü Molla Zade'nin dedelerinden Şeyh İbrahim Sori de bu odada görev yaptığından burada gömülmüşlerdir.

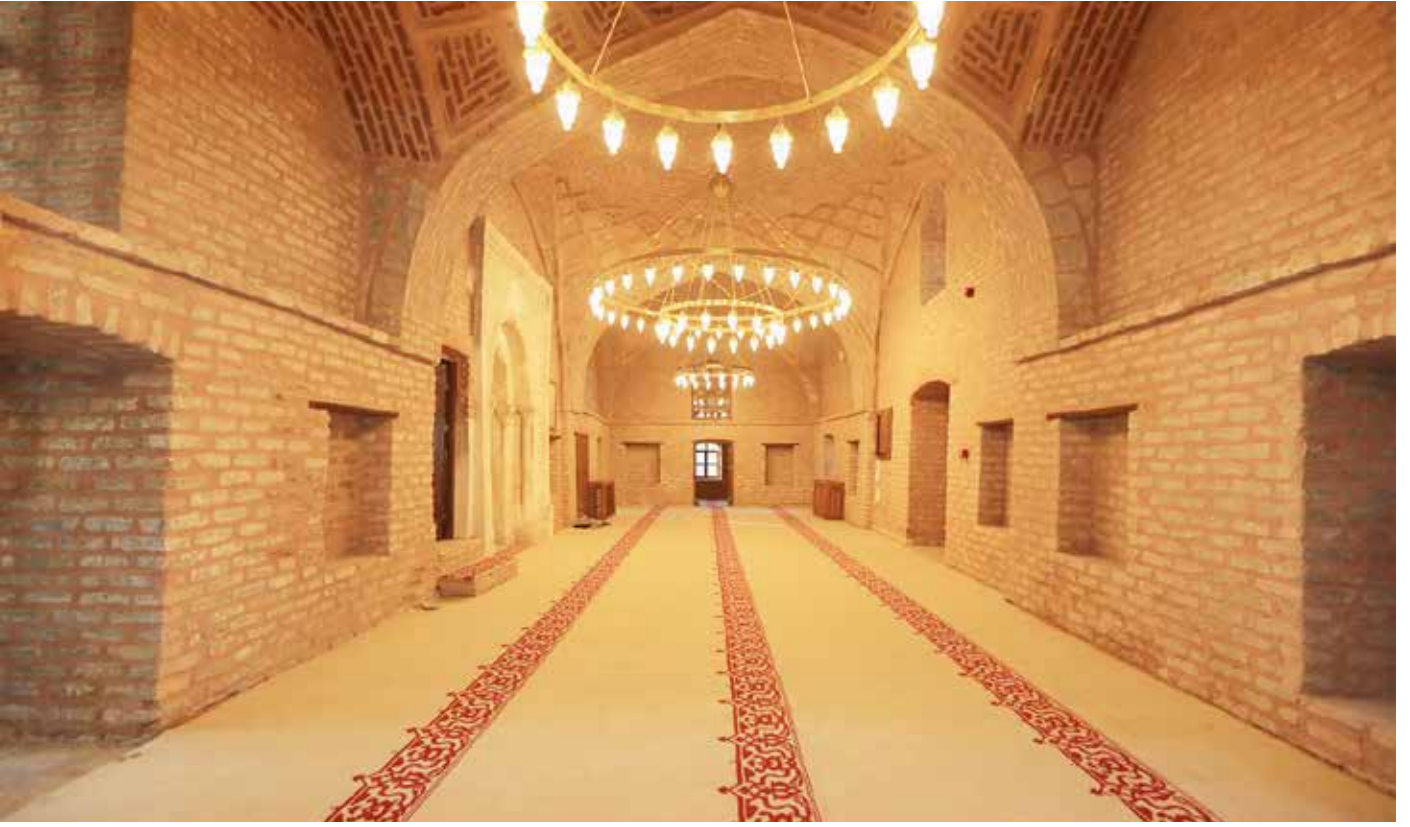

14.yy

2. Han Şeref Bey

ULU CAMİİ

İnşa tarihi bilinmeyen yapı, yapıldıktan kısa bir müddet sonra harap olmuş ve 1129 yılında Irak Selçuklu Hükümdarı Mugisüddin Mahmud b. Muhammed Tapar ve 1260 yılında Atabeglerden Mücâhid İshak tarafından tamir ettirilerek genişletilmiştir ve yanına bir medrese yapılarak külliye haline getirilmiştir. Osmanlı döneminde caminin doğu kanadındaki medrese

hücreleri kaldırılmış, yerine iki nefli bir mescitle 1905'te bir saat kulesi inşa edilmiştir.

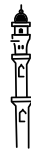

1129-1260
Irak Selçuklu
Hükümdarı
Mugisüddin
Mahmud b.
Muhammed
Tapar

BAYKAN-ŞEYH OSMAN TÜRBEŞİ

Şeyh Osman Türbesi, Baykan İlçesinin Ziyaret Beldesinde Veysel Karani Hz. Türbesi'nin kuzeydoğu köşesinde bir tepenin üzerinde yer almaktadır. Doğu-batı yönünde uzanan dikdörtgen planlı olan yapı Ahlat taşından yapılmıştır. İki bölümden oluşan yapının doğusu kare planlıdır. Bu kısım mescid olarak kullanılmaktadır. Mescidin batısındaki kısım da kuzey-güney yönünde uzanan dikdörtgen bir forma sahiptir ve üzeri bir tonoz ile örtülüdür. Kendi içinde iki kısma ayrılan mekanda kuzeydeki bölüm ile mescid arasında Şeyh Osman'ın sandukalı kabri görülmektedir.

1700-1701

İzzeddin oğlu
İbrahim Bey

Dikdörtgen
planlı

HAKKARİ MEYDAN MEDRESESİ

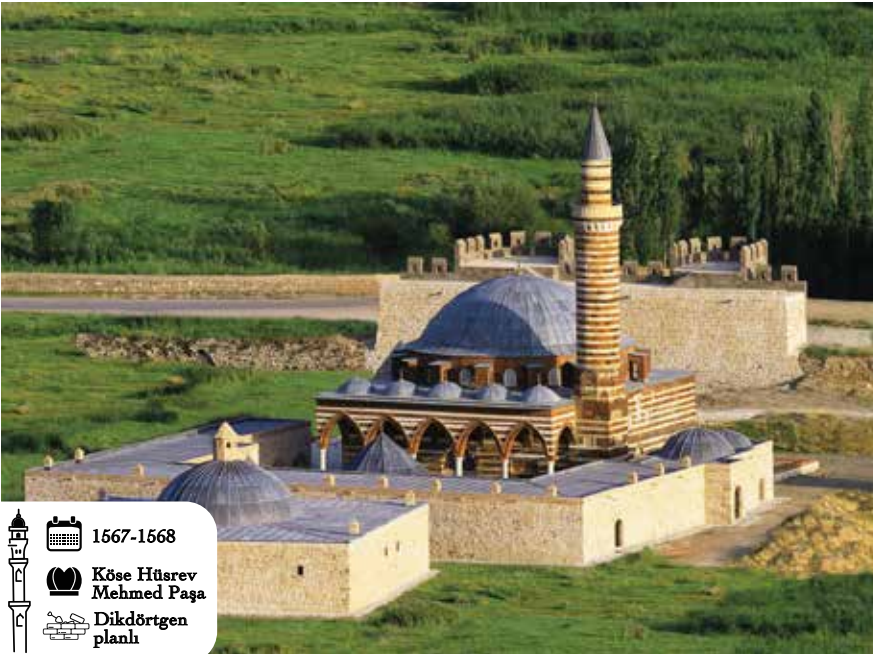
Eser; Anadolu'da Selçuklu döneminde başlayıp, Beylikler ve Osmanlı döneminde gelişen avlulu medrese plan tipinin 18. yüzyıl başlarındaki güzel bir örneğidir. Bölgede yer alan Bitlis, Hoşap ve Pizan'daki medreselerle plan ve mimari özellikleri bakımından benzerlikler göstermektedir. Medrese, 1700-1701 tarihinde İzzeddin oğlu İbrahim Bey tarafından yaptırılmıştır ve enine dikdörtgen bir alana oturmaktadır. Yapı iç avlulu, iki katlı ve iki kanatlı, düz damlı medreseler grubuna girmektedir.

1660
Kaya
Çelebizade
Koçi Bey
Kare planlı

KAYA ÇELEBİ CAMİİ

Kaya Çelebi Camii'nin kitabesi olmadığı için inşa tarihi hakkında değişik görüşler bulunmaktadır. Ancak, cami 1660 yılında Kaya Çelebizade Koçi Bey tarafından yapılmaya başlanmış öldürülmesi üzerine daha sonraki yıllarda Cem Dedeoğlu Mehmet Bey tarafından cami inşaatı tamamlanmıştır. Dış kale surlarına yakın bir alanda kurulan Kaya Çelebi Camii; kare planlı bir harim, girişte beş gözlü son cemaat bölümü ve bir minareden oluşmaktadır.

1567-1568
Köse Hüseyin
Mehmed Paşa
Dikdörtgen
planlı

HÜSREV PAŞA KÜLLİYESİ

Tuhfetü'l-Mimarîn'de Mimar Sinan'ın eserleri arasında sayılan külliye;

camii, medrese, türbe, imaret, sübyan mektebi (Daru'l-Kurra), muallim ve misafirhanelerden oluşmaktaydı. İmaret bölümü ortada, üzeri kubbe ile örtülü geniş bir mekân, dört köşesinde kareye yakın planda birer oda ve bu odaları birleştiren hol şeklindeki diğer mekânlardan oluşmaktadır. Külliye'nin ana kısmını, halk arasında "Hüsreviye" ve "Kurşunlu" adlarıyla anılan cami oluşturmaktadır.

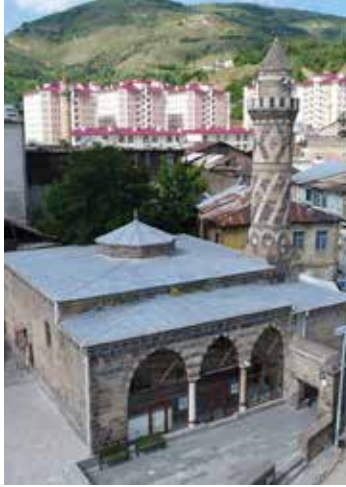
ULU CAMİİ

Muş'un en eski yapılarından olan Ulu Camii'nin yapım kitabesi bulunmamaktadır ancak klasik Osmanlı dönemi mimarisidir. Cami enine dikdörtgen camiler arasında gösterilebilir ve tek kubbeli yapılarla altı destekli yapılar arasındadır. Plan tipi olarak, altı destekli camilere benzese de üst örtü bakımından tromplar sekiz destekli cami tipindedir.

ALAADDİN BEY CAMİİ

Güneyden kuzeye doğru azalan eğimli bir arazinin düzeltilmesi sonucu oluşturulan cami, düz bir alan üzerine oturmaktadır. Cami, 15, 20 x 14,00 metre dış ölçülerdeki kare ana mekân ile kuzeyinde 12,40 x 3,40 metre. ölçülerindeki üç gözlü son cemaat yeri ve batı cephenin kuzeyinde bulunan minareden oluşmaktadır. Yapının kuzey batı köşesinde Alaaddin Bey'in türbesi yer almaktadır. Dokuz kubbeye örtülü olan cami, kare planlı, çok kubbelidir.

BİTLİS'İN SİMGESİ VE GÜNÜMÜZE ULUŞAN EN ESKİ YAPISI: “ULU CAMİİ”

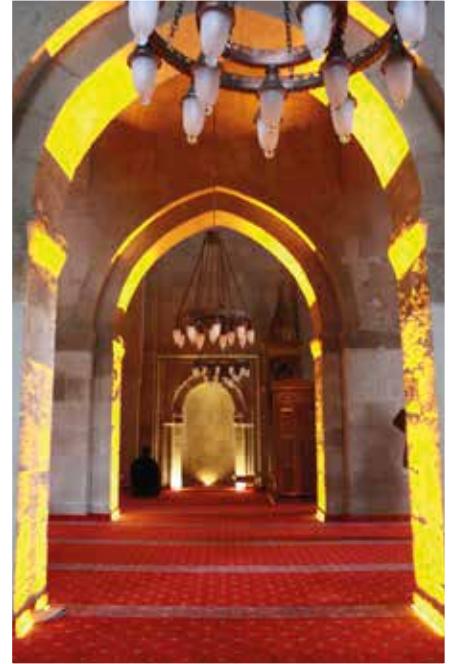
Zengin bir tarihe sahip Türkiye’de çok sayıda Ulu Cami yer almaktadır. Ulu camiler, genellikle bulundukları bölgelerin kültürel ve tarihi bağlamını yansıtan önemli dini ve mimari simgesel yapılar olarak öne çıkmaktadır. Bitlis Çayı kollarının ortasında şehir merkezinde yer alan Ulu Camii’nin yapım tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 12. yüzyılda Ebu’l Muzaffer tarafından inşa ettirildiği kabul edilmektedir. Ulu Camii, Bitlis’in günümüze ulaşan ve Anadolu’da inşa edilen en eski ibadethaneler arasındadır. Aynı zamanda Selçukluların Anadolu’da inşa ettiği eşsiz güzellikteki mimari eserlerden birisidir. Enine dikdörtgen planlı, çok payeli olan tarihi cami, mihraba paralel üç neften oluşmaktadır. Yapı; doğu-batı doğrultusunda beşik tonozlarla örtülüdür ve nefler dörderden iki ayak üzerine oturmuştur. Dış görünüşte yegâne özelliğini, kible tarafındaki maksure kubbesinin silindirik tanburlu, konik külahlı dış örtüsü ile kuzeyde, camiden ayrı bir kule şeklinde yükselen ve caminin asli kuruluşundan daha geç bir devrin eseri olan minaresinden almaktadır.

TAŞ İŞÇİLİĞİ GÖRÜLMEMEYE DEĞERDİR

Yapının dış cephesindeki taş işçiliği ve minaresi, ziyaretçilerin dikkatini çekmektedir.

**“ULU CAMİİ’NİN TARİHİ
VE KÜLTÜREL ÖNEMİ,
ZİYARETÇİLER İÇİN BÜYÜK
BİR CAZİBE KAYNAĞIDIR.
BU CAMİ, TARİH SEVERLER
VE SANAT TUTKUNLARI
İÇİN MUTLAKA GÖRÜLMESİ
GEREKEN BİR NOKTA OLARAK
DİKKAT ÇEKMEKTEDİR.”**

İç mekanında da büyüleyici bir atmosfere sahip olan caminin yüksek kemerleri ve süslü sütunları estetik değeri arttıran başka etkenleridir.

Ulu Camii'nin tarihi ve kültürel önemi, ziyaretçiler için büyük bir cazibe kaynağıdır. Bu cami, tarih severler ve sanat tutkunları için mutlaka görülmesi gereken bir nokta olarak dikkat çekmektedir.

ULU CAMİİ’NİN MİNARESİ BİTLİS’TE BEŞ MİNARE TÜRKÜSÜNE KONU OLMUŞTUR

Türkiye'nin önemli tarihi yapılarından birisi olan ve ziyaretçilerine büyüleyici bir deneyim sunan Ulu

Camii, “Bitlis’te Beş Minare” türküsüne de konu olan yapılardan birisidir. Bitlis

halkının söyledikleri ışığında; Gökmeydan Camii, Meydan Camii, Kalealtı Camii, Şerefiye Camii ile birlikte Ulu Camii beş minareden birisi olarak kabul edilmektedir. Rus işgali sonrası şehir adeta harabeye dönmüştür. Düşman kuvvetlerinin Bitlis’i terk etmesi sonrası bir baba ile oğlu şehre dönerler. Baba şehirde

yaşayan olup olmadığı öğrenmek için oğlunu şehre gönderir. Bir müddet sonra babasının yanına gelen oğlu, şehirde sadece beş minarenin kaldığını söyler. Baba bu haber üzerine yıkılarak, olduğu yerde ağıt yakar. İşte Bitlis'te Beş Minare türküsünün konusu budur ve ağıta konu olan minarelerden birisi de Bitlis Ulu Camii'nin minaresidir.

"ULU CAMİİ, BİTLİS'İN GÜNÜMÜZE ULAŞAN VE ANADOLU'DA İNŞA EDİLEN EN ESKİ İBADETHANELER ARASINDADIR. AYNI ZAMANDA SELÇUKLULARIN ANADOLU'DA İNŞA ETTİĞİ EŞSİZ GÜZELLİKTEKİ MİMARİ ESERLERDEN BİRİSİDİR."

Bitlis'te Beş Minare

Ulu Camii, Bitlis'in günümüze ulaşan ve Anadolu'da inşa edilen en eski ibadethaneler arasındadır. Aynı zamanda Selçukluların Anadolu'da inşa ettiği eşsiz güzellikteki mimari eserlerden birisidir.

12. yy da Ebu'l Muzaffer tarafından inşa ettirildiği kabul edilmekte.

Ulu Camii "Bitlis'te Beş Minare" türküsüne konu olan yapılardan birisidir.

Caminin taş işçiliği ve minaresi oldukça dikkat çekici olmasının yanı sıra iç mekanda yüksek kemerli ve süslü sütunlara sahiptir.

"Osman Ağa'ya Hudâ lütfetti ki; gerçekleştirilen böylesi bir tecditten sonra Onun gaybi sesi (onun gâibden haber veren meleği) şu tarihi dedi:

O ne kadar da iyidir! Bu çalışma ne güzel ve hayırlı bir çalışmadır!"

YÖRESEL
LEZZETLER

ZENGİN MUTFAK KÜLTÜRÜYLE “BİTLİS”

BİTLİS MUTFAĞI ZENGİN BİR TARİHİ MİRASA SAHİPTİR. YEMEK KÜLTÜRÜNÜN OLDUKÇA ZENGİN OLDUĞU BİTLİS MUTFAĞI; ÇEŞİTLİ ET YEMEKLERİ, HAMUR İŞLERİ VE SÜT ÜRÜNLERİ İLE ÖN PLANA ÇIKMAKTADIR.

ÇORTİ AŞI

KATIKLI DOLMA

BÜRYAN

İÇLİ KÖFTE
(BİTLİS KÖFTESİ)

CİĞER TAPLAMASI

GİLORİK

TARİHİ VE DOĞAL GÜZELLİKLERİYLE BİTLİS

BİTLİS'İN TARİHİ, BİNLERCE YIL ÖNCESİNE DAYANMAKTADIR VE BU ŞEHİR BİRÇOK MEDENİYETİN İZLERİNİ BARINDIRMAKTADIR. ŞEHİR MERKEZİNDEKİ BİTLİS KALESİ, BU ZENGİN TARİHLE İNSANLIĞI BİR ARAYA GETİREN EN ÖNEMLİ SİMGELER ARASINDADIR. ŞEHİR MERKEZİNDEKİ DAR SOKAKLAR VE GELENEKSEL EVLER GEZİLİP GÖRÜLMEMEYE DEĞERDİR.

BİTLİS KALESİ:

Bitlis'in simgeleri arasında gösterilen kale, tarihi İpek Yolu'nun güzergahındadır. Kale, farklı dönemlerde yapılan onarımlarla günümüze kadar gelmeyi başarmıştır.

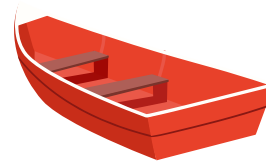
ETNOGRAFYA MÜZESİ:

Bitlis'in tarihinin ve kültürel mirasının sergilendiği bu müze, ziyaretçilere ilginç bilgiler sunmaktadır.

BİTLİS GÖLETİ:

Şehir merkezinin hemen dışında yer alan bu yapay gölet, çevresinde yürüyüş yapabileceğiniz ve doğanın tadını çıkarabileceğiniz güzel bir alan sunar.

TATVAN GÖLÜ:

Tatvan ilçesinde yer alan bu göl, su sporları ve doğa yürüyüşleri için popüler bir mekandır.

NEMRUT DAĞI:

Bitlis'e yakın bir diğer önemli turistik noktadır, Nemrut Dağı. Dağ, muhteşem manzaralar ve tarihi kalıntılar sunmaktadır.

BİTLİS
ŞİVESİ

GELECEĞİN TAŞIYICISI DİL'DE BİTLİS

BİTLİS ŞİVESİ, TÜRKÇENİN AĞIZ VE ŞİVE ÇEŞİTLİLİKLERİNDENDİR. BÖLGEDEKİ YEREL KÜLTÜR VE DİL ÖZELLİKLERİNE DAYALI OLARAK GELİŞEN ŞİVE, BÖLGE İÇERİSİNDE DE FARKLILIK GÖSTERMEKTEDİR. BÖLGEDE YAŞAYAN İNSANLARIN KÜLTÜREL VE COĞRAFİ BAĞLANTILARINA, TARİHSEL ETKİLERE VE DİLİN GELİŞİMİNE BAĞLI OLARAK DEĞİŞEBİLİR.

Göynün,
canın demektir.

Kort
çukur demektir.

"Dimağ"
Söylemek yerine
kullanılır.

Aşif
Çapalamak
yerine kullanılır.

"Kel "
Mezar taşı,
demektir.

Fittoz
Sinirlenerek,
hoplamak
demektir.

Ülkenin Kalkınmasına

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
birikimlerini değerlendirirken
ekonomiye katkı sağlayan kurum ve
kuruluşlara destek olanlara katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

Erol Karaömeroğlu
Bitlis Valisi

“TÜRKİYE CUMHURİYETİ’MİZİN YÜZYILLIK TARİHİNE BAKTIĞIMIZDA ECDADIMIZDAN GELEN BİR GELENEĞİ GÖRMEKTEYİZ”

Sosyal yardımlaşma vakıflarının önemini, kültürümüz ve yaşam alışkanlıklarımız açısından nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları, sosyal devlet anlayışı bağlamında, dezavantajlı grupların mikro, mezzo ve makro boyutta refah seviyesini yükseltmeyi prensip edinen ve bu hususta yardıma ihtiyaç duyan bireylerin insan onuruna yakışan biçimde yaşam kalitesini arttırmaya yönelik çalışmaları yürütme gayretindedir. Yani “alan el ile veren el” arasında iletişimi kolaylaştırması noktasında önemli bir rol üstlenmektedir.

Türkiye’nin toplumsal yapısını, sosyal dinamiklerini dikkate aldığımız zaman daha çok samimi ve birincil ilişkilerin hâkim olduğunu görmekteyiz. Bu durum her ne koşulda olursa

olsun ihtiyaç duyanın yanında olmak sorumluluğunu yüklemektedir. Dinimizin emrettiği gibi ahlaki değerler bağlamında zorda darda kalmış insanlara yardım eli uzatmak insani bir sorumluluktur. Nitekim “Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir.” emri bizi sorumlu kılar.

Büyük Türkiye Cumhuriyeti’mizin yüzyıllık tarihine baktığımızda ecdadımızdan gelen bir geleneği görmekteyiz. Örneğin, komşuluk anlayışımızda “Evde pişen aştan komşumuzun da hakkı vardır.” anlayışını benimseyip çalışmalarımıza devam etmekteyiz. Bu anlayış, bizleri yani ülkemizi batısından doğusuna kuzeyinden güneyine varıncaya kadar kardeşlik duygusuyla hareket ettirip tam bir bağlılık sağlamaktadır. Özellikle ülkemizin kutlu yürüyüşünde ecdadımızdan öğrendiğimiz ve yaşattığımız bu ahlaki değerler, kendi vatandaşlarını koruduğu ve öncelendiği gibi mağdur edilmiş diğer ülke vatandaşlarına da sahip çıkmayı gerektirmektedir.

Valilik olarak Bitlis'teki vakıf eserlerini korumak ve yaşatmak adına yaptığınız çalışmalar nelerdir?

Valilik olarak özellikle vakıf eserlerinin yenileme çalışmaları Genel Müdürlüğümüzle beraber koordineli bir şekilde yürütülmektedir. Özellikle son yirmi yıldır ecdat yadigarı vakıf eserlerinin korunarak gelecek nesillere aktarılması için Genel Müdürlüğümüzce yapılan çalışmalar takdire şayandır. Bitlis ilimiz vakıf eserleri noktasında olsun kültür varlıkları açısından olsun çok zengin bir portföye sahiptir. Özellikle şehrin girişinden sizi karşılayan Gazibey Camii, Hüsrev Paşa Hamamı, Bitlis Kalesi, Hacı Begiye Mescidi, tarihi köprüler, şehrin gözbebeği Ulu Camii, Şerefiye Camii birbirinden kıymetli vakıf kültür varlıklarıdır. Geçmiş yıllarda Alemdar Camii, Feyzullah El Ensari Türbesi, Memi Dede Türbesi ve Mescidi, Kale Camii, Kureyşi Camii, Kızıl Camii, Ulu Camii gibi daha birçok eserin Vakıflar Genel Müdürlüğümüzce restorasyonları yapılmıştır. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı TOKİ ve Valiliğimiz koordinesinde son dönemde yapılan Dereüstü Projesi kentsel dönüşüm çalışmalarıyla şehrin silüetini bozan betonarme yapılar tamamen yıkılarak tarihi dokunun daha çok hissedilebilir hale gelmesi sağlanmıştır.

Alanda bulunan 177 bina ve 605 bağımsız bölüm niteliğindeki taşınmazın 2021'de kamulaştırıldıktan sonra tahliye edilerek yıkılması sağlanmıştır. Bu çalışmalar esnasında tarihi köprüler açığa çıkarılarak 9 adet tarihi köprünün restorasyonları yapılmış, sivil mimari örneklerinin çok olduğu şehrimizde özellikle sokak dokusunun yaşatıldığı cephe ve sokak sağlıklılaştırma çalışmaları yapılarak vakıf kültür varlıklarıyla sivil mimari örneklerinin bir bütün halinde şehrin kimliğinin ön plana çıkarılması amaçlanmıştır. Kentsel dönüşüm çalışmalarına paralel olarak Vakıflar Genel Müdürlüğümüzce Hazo Hanı, Hacı Begiye Camii ve Hüsrev Paşa Hamamı restorasyon çalışmaları Valiliğimizle koordineli bir şekilde yürütülmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığımızca tarihi Bitlis Kalesi'nde kazı ve kaya islahı çalışmaları devam etmektedir. Kentsel dönüşüm çalışmaları ile restorasyon çalışmalarının tamamlanması sonrasında ilimiz tarihi eserleri ve diğer özellikleriyle geçmişten gelen kadim şehir vafını daha hissedilebilir şekilde yansıtmaktadır.

Özellikle son yıllarda Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla milletimizin birliğinin ve beraberliğinin sembolü olan Ahlat'ta başlayan ve Malazgirt'te perçinlenerek kazandığımız Malazgirt Zaferimizin kutlamaları yapılmaktadır. Bilindiği üzere Ahlat ilçemiz kadim şehrimizin zaferlere tanıklık etmiş ilçelerinden biridir. Burada bulunan vakıf kültür varlıkları da memleketimizin tapusu niteliğindedir. Ahlat Selçuklu Mezarlığının, ilçede bulunan kümbetlerin ve sahil kalesinin bakım onarım temizlik

“ÖZELLİKLE SON DÖNEMDE BİTLİS İL MERKEZİNDE YAPILAN KENTSEL DÖNÜŞÜM ÇALIŞMALARINDA ESERLERİN ORTAYA ÇIKARILMASI İÇİN DEVLET MİLLET EL ELE MANTIĞIYLA BÜYÜK ÇABALAR SARF EDİLMİŞTİR.”

ve restorasyon çalışmaları Kültür ve Turizm Bakanlığımız ve Vakıflar Genel Müdürlüğümüz ve Valiliğimiz koordinesinde aksatılmadan yapılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün Bitlis'teki çalışmaları hakkında ne söylemek istersiniz?

Vakıflar Genel Müdürlüğümüzün kadim şehir ilimizde 57 adet vakıf kültür varlığı envanteri bulunmaktadır. Bunların çoğunluğu ilimiz merkez ve Ahlat ilçesinde yer almaktadır. Bitlis kent merkezinde hangi tarafa baksanız göreceğiniz olduğunuz kentin tapusu niteliğinde vakıf kültür varlıklarıdır. Bu nedenle bu eserlerin bakım, koruma ve restorasyonları büyük önem arz etmektedir. Son yirmi yılda tüm ülke genelinde olduğu gibi ilimizde de tarihi eserlerin restorasyonları noktasında büyük bir adım kaydedilmiş ve neredeyse projelendirilmemiş eser kalmamıştır. İl bazında eserlerimizin büyük oranda restorasyonları tamamlanmıştır.

Hali hazırda il merkezimizde kentsel dönüşüm çalışmalarıyla beraber Hazo Hanı, Hacı Begiye Camii ve Hüsrev Paşa Hanı onarım çalışmaları devam etmektedir. Geçmiş yıllarda Adilcevaz Ulu Camii ve Zal Paşa Camii, Ahlat'ta Kadı Mahmut Paşa Camii, İskender Paşa Camii

ve Kümbetler, Tatvan'da Çekmece Köyü Ayasofya Camii il merkezinde Ulu Camii, Alemdar Camii, Yusufiye Medresesi, Hatibiye Medresesi, Gazibey Camii, Gökmeydan Camii gibi birçok vakıf eserinin başarılı bir şekilde restorasyonları yapılmıştır. Vakıflar Genel Müdürlüğümüz ayrıca ülke genelinde olduğu gibi sosyal anlamda da büyük bir özveriyle çalışmalarına devam etmektedir. Özellikle muhtaç maaşları, kuru gıda yardımları, öğrenci bursları bunlara örnek gösterilebilir. En ücra köşedeki insanımızın evine kadar ulaşan Vakıflar Genel Müdürlüğümüz halkımız tarafından da takdir gören bu sosyal yardım çalışmalarıyla vakıfların ne kadar önemli bir kurum olduğunu göstermektedir.

Bitlis'teki vakıf eserlerini koruma ve gelecek nesillere aktarma konusunda vatandaşın bakış açısını değerlendirir misiniz?

Bitlis halkı geçmişten günümüze ecdatları tarafından kendilerine miras olarak bırakılmış vakıf eserlerine, kültürene, tarihî ve mimarî değerlerine sahip çıkarak gelecek nesillere aktarılması için gereken gayreti göstermektedir. İlde bulunan eser sayısı da bunun bir göstergesidir. Özellikle de vakıf yoluyla vücut bulmuş eserlere ayrı bir önem göstermektedir. Vakıf eserlerine manevi bir değer atfederek her zaman için bu eserlere göz bebeği gibi bakmaktadır. Özellikle son dönemde Bitlis il merkezinde yapılan kentsel dönüşüm çalışmalarında eserlerin ortaya çıkarılması için devlet millet el ele mantığıyla büyük çabalar sarf edilmiştir. Kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında betonarme yapıların içinde kalan tarihi köprülerin açığa çıkması, eserlerin çevresinin açılması şehirde oluşan tarihi kent olgusunun yeniden canlanması gencinden

“VALİLİK OLARAK ÖZELLİKLE, VAKIF ESERLERİNİ KORUMAK VE YAŞATMAK ADINA, YENİLEME ÇALIŞMALARINI VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZLE BERABER KOORDİNELİ BİR ŞEKİLDE YÜRÜTÜLMEKTEDİR.”

yaşlısına, kadınından erkeğine, esnafından memuruna herkes tarafından çok olumlu bir şekilde karşılanmıştır. Kadim şehrin geçmişten gelen tarihi kimliğinin oluşan yeni vizyonla gelecek nesillere daha sağlıklı bir şekilde aktarılması açısından karşılık bulmuştur.

Bitlis ilimizde de birçok kadim şehirde olduğu gibi özellikle dini yapılar, türbeler, kümbetler ve hazinele vatandaşlarımız için ayrı bir önem arz etmektedir. Bunların korunup gelecek nesillere aktarılması için gerekli durumlarda el birliğiyle bakım ve onarımlar yapılmaktadır. Bu çalışmalar için kurulan vakıf ve dernekler bulunmaktadır. Bu çalışmalar tamamen Allah rızasını kazanmak için yapılmaktadır. Sonuç olarak kadim şehrimiz Bitlis, duyarlı vatandaşlarımızın emanetinde gelecek nesillere en güzel şekilde aktarılması sağlanacaktır.

“VAKIF İNSANA HİZMETTİR”

Nesrullah TANĞLAY
Bitlis Belediye Başkanı

VAKIF ŞEHİR DERGİMİZİN BİTLİS SAYISININ BİR DİĞER KONUSU BİTLİS BELEDİYE BAŞKANI NESRULLAH TANĞLAY OLDU. TÜRK-İSLAM MEDENİYETİNİN ANADOLU'DAKİ İLK YERLEŞİM YERLERİNDEN OLAN BİTLİS'TE VAKIF KÜLTÜRÜNE DAİR ÖNEMLİ BİR SOHBETİMİZ OLDU. VAKIF MEDENİYETİNİN ŞEHİR İÇİN NE KADAR ÖNEMLİ OLDUĞUNU İFADE EDEN TANĞLAY, BU KÜLTÜRÜN GELECEK KUŞAKLARA AKTARILMASI GEREKTİĞİNİN ALTINI ÇİZDİ.

Anadolu'nun en eski yerleşim yerleri arasında gösterilen Bitlis'te vakıf konusunda ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

“Vakıf insana hizmettir.” anlayışından yola çıkarak vakıfları; vakfiyelerindeki hayır şartlarına göre yönetmek, vakıf mallarını en ekonomik bir şekilde işletmek, mimari ve tarihi değere sahip vakıf eski eserleri muhafaza ve imar etmektir. Vakfa ait müesseseleri gayelerine göre yaşatmak, vakıf duygu ve düşüncesini bizden sonraki nesillere intikal ettirmekle görevli olup bu hizmetleri, bilimin ürettiği yol ve yöntemleri kullanarak maksimum faydayla gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. İlimiz, kültür turizmi kapsamında arkeolojik, tarihi eserleri ve folklorik değerlerin gezilip görülmesi; inanç turizmi kapsamında da; tarihi camiler, kümbetler, tarihi mezarlıklar, tarihi kiliseler açısından önemli potansiyele sahiptir.

21 Nisan 2020 tarihinde başlatılan Cumhurbaşkanlığı Kararında "Bitlis ili Merkez İlçe, Atatürk, Devrim, Gazibey, Hersan ve Müştakbaba mahalleleri sınırları içerisinde bulunan alanlar riskli alan olarak belirlenmiş olup bu kapsamda kentsel dönüşüm; TOKİ'nin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının, TEDAŞ'ın, Vakıflar Bölge Müdürlüğünün ve Belediyemizin iş birliğinde çalışmalara hızlı olarak başlanmıştır. Bu tarihlerde tescillenen, Buğday Pazarı olarak bilinen tarihi çarşıya özgün bir unsuru olan ve bugüne miras kalan, geçiş alanı olarak kullanılan "Kemer ve Sur Duvarı" Belediyemiz bünyesinde yapılmıştır.

"Kemer ve Sur Duvarları" Bitlis Kalesi'ne ait olduğu ve Şehre Giriş Kapısı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Konum itibari ile şehrin merkezinde giriş kapısı olarak nitelendirilen alan önem arz etmekte Belediyemiz bünyesinde tescil çalışmaları projelendirilme aşamaları kurul üyesi olan belediyemiz bünyesinde çalışan mimarımız tarafından takip edilip restorasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Şu an şehrin merkezide rekreasyon alanı ve turistlerin ziyaret

edip resim çektiği alan olarak kullanılmaktadır. Ayrıca sosyolojik olarak mahallelerde toplanma sosyalleşme alanı olan tarihi Bitlis çeşmeleri kültür açısından büyük önem taşıyıp turizme kazandırılması gerekmektedir. Bu sebeple Belediyemiz bünyesinde 20'ye yakın çeşme restorasyon projeleri hazırlanmış 9 tanesi kuruldan geçmiş uygulamaya hazırdır. El Aman Hanı Bitlis için önemli bir spor olan kayak için kayak merkezi olarak kullanılmakta olup böylece tarihi yapı canlılığını ve işlevliliğini sürdürmekte ve halka hizmet etmektedir.

Başhan, Paşahan Hanları işlevsellik kazandırılarak kafe ve restoran olarak kullanılmaktadır.

Eski Belediye Hizmet Binası Bitlis'in yöresel yemeği olan Büryan Kebapçısı olarak işletilmekte olup yapı halka hizmet etmektedir.

“İLİMİZ, KÜLTÜR TURİZMİ KAPSAMINDA ARKEOLOJİK, TARİHİ ESERLERİ VE FOLKLORİK DEĞERLERİN GEZİLİP GÖRÜLMESİ; İNANÇ TURİZMİ KAPSAMINDA DA; TARİHİ CAMİLER, KÜMBETLER, TARİHİ MEZARLIKLAR, TARİHİ KİLİSELER AÇISINDAN ÖNEMLİ POTANSİYELE SAHİPTİR.”

Vakıf medeniyeti sadece eserden ibaret değildir. Vakıf demek yardımlaşmak da demektir. Türk-İslam kültürünün temel taşları arasında sayılan sosyal yardımlaşma noktasında belediye olarak hangi projeleri hayata geçiriyorsunuz?

Bitlis'in tarihi İhlasiye Medresesi konum olarak şehrin göbeğinde olması, içinde birden çok tarihi tescilli yapının bulunması ve toplayıcı olarak içinde meydan bulunması nedeniyle Bitlis'te yapılan etkinliklerin odak noktası olmuştur. Bu kapsamda Belediyemiz bünyesinde gerçekleştirilen sünnet şöenlerine, çocuk şenliklerine, kitap fuarlarına, konserlere, yemek yarışmalarına, törenlere ev sahipliği yapmaktadır. Turizm açısından da aynı alanda birden çok tarihi tescilli yapının bulunması nedeniyle önem arz etmektedir. Ayrıca 8 Ağustos Bitlis Kurtuluşunda yöresel ürünlerin tanıtılması, satılması amacıyla hem ticari hem turizm açısından önem arz etmektedir.

“BİTLİS'İN TARİHİ İHLASİYE MEDRESESİ KONUM OLARAK ŞEHRİN GÖBEĞİNDE OLMASI, İÇİNDE BİRDEN ÇOK TARİHİ TESCİLLİ YAPININ BULUNASI VE TOPLAYICI OLARAK İÇİNDE MEYDAN BULUNMASI NEDENİYLE BİTLİS'TE YAPILAN ETKİNLİKLERİN ODAK NOKTASI OLMUŞTUR.”

Türkiye'de vakıf kültürünün yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması konusunda önemli çalışmaları olan Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Bitlis Belediyesi olarak hangi ortak çalışmaları yapıyorsunuz?

İlimiz Merkezde Kentsel dönüşüm kapsamında “Gazibey, Muştakbaba, Atatürk ve Devrim Mahallelerinde” yapılan çalışmalar sonucunda Bitlisin Tarihi dokusu ve yeni tescilli yapılar ortaya çıkmış olup restorasyon işlemleri hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

Bitlis'in sizin gözünüzde ayrı bir yeri olan vakıf eseri hangisidir?

Rus işgalinde savaştan kaçan bir baba ve oğul 8 Ağustos 1916'da Bitlis'e geri dönüş yapar ve sonrasında Didban Dağı eteklerine çıkıp Bitlis'e baktıklarında harabe bir şehir olarak görürler. Sadece Bitlis'e ait Bitlis'in simgesi olan Türkiye'nin her tarafında bilinen Bitlis'te Beş Minare ayakta kalmıştır. Mevcuttaki 5 minare restorasyonları yapılmış olup turizme açıktır. Bitlisin simgesi ve hikayesi olması nedeniyle beş minareler yapılan çalışmalarımızda belediyemiz amblemlerinde yer almakta ve büyük önem taşımaktadır.

Üretime Katkı Sağlayanlara

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
ekonomiye katkı sağlayan üreticilere
destek olanlara katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

"HEDEFİMİZ VAKFA BAŞVURAN HER ÖĞRENCİYE DESTEK OLMAKTIR"

BİTLİS EĞİTİM VE TANITMA VAKFI İLE VAKFIN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE BİTLİS İÇİN YAPMIŞ OLDUĞU FAALİYETLERİ KONUŞTUK. VAKFA BAŞVURAN HER ÖĞRENCİYE BURS VERMEYİ AMAÇLADIKLARINI İFADE EDEN VAKIF YETKİLİLERİ, VAKIF KÜLTÜR VE MEDENİYETİNE DAİR DE ÖNEMLİ ŞEYLER SÖYLEDİ.

Bitlis Eğitim ve Tanıtma Vakfının kuruluş amacı ve yardımlaşmaya verdiği desteklerden bahsedermisiniz?

1987 yılında kurulan ve 36 yıllık geçmişiyle Bitlis'in en köklü sivil toplum kuruluşu olan Bitlis Eğitim ve Tanıtma Vakfı (BETAV) eğitim düzeyini yükseltmenin en önemli mesele olduğu inancıyla Bitlisli öğrencilerden eğitim alma imkânı olmayan, istekli ve yetenekli gençlere destek vermek amacıyla kurulmuş ve faaliyetlerine kesintisiz devam etmektedir. Kurulduğu tarihten başlayarak 2023 yılına kadar 4 bin 232 Bitlisli öğrenciyi mezun etmiştir.

Vakıf olarak hangi alanlarda faaliyet gösteriyorsunuz?

Vakfımızın birinci önceliği her zaman üniversite öğrencilerine burs vermek olmuştur. Bursun yanı sıra Bitlis'in tanıtımı için faaliyetlerde bulunmak, büyük şehirlerde tanıtım etkinlikleri yapmak ve Bitlisli buluşturmak ve Bitlis'te kültürel faaliyetler düzenlemek diğer faaliyetlerimiz arasındadır. Ayrıca sahip olduğumuz iktisadi işletmeler aracılığı ile kira geliri ve yurt işletmeciliği faaliyetinde bulunmaktayız. Bunun yanı sıra vakfımızın %100 sahibi olduğu BETAV Arıcılık A.Ş. kurulmuştur. Bu şirketi kurmamızdaki amacımız Bitlis bölgesindeki üreticilerden topladığımız yüksek yayla ballarını

sertifikalandırmak ve yüksek kalitede onaylanmış ürünleri tüketicilere sunmaktır. Bu yolla elde edilecek kazançlarla daha fazla öğrencimize burs vermeyi amaçlamaktayız. Ayrıca Bitlis Eren Üniversitesi ve BETAV tarafından 25 Ağustos 2021 tarihinde KOSGEB'in proje desteği Bitlis Tekmer A.Ş. kurulmuştur. Bitlis Eren Üniversitesi akademisyenleri, öğrencileri ve

mezunları başta olmak üzere, araştırma-geliştirme ve/veya ürün/süreç/hizmet yeniliği içeren teknoloji/yenilik odaklı iş fikri/proje sahibi her türlü girişimci veya işletmelere iş ve/veya proje fikirlerini ticari değere dönüşmeleri için gereken altyapı ve danışmanlık hizmetini vermek en büyük amacımızdır. Türkiye için sürdürülebilir kalkınmanın unsurlarından birisi olmak amaçlarımızın temelini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda Türkiye'nin AR-GE potansiyeline, teknoloji üretebilme yeteneğine katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

**"TÜRKİYE İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMANIN
UNSURLARINDAN BİRİSİ OLMAK AMAÇLARIMIZIN
TEMELİNİ OLUŞTURMAKTADIR".**

“VAKIF KÜLTÜRÜNÜN ÖZÜ FERDİ ÇALIŞMA VE GAYRETLE ELDE EDİLEN İMKÂNLARIN VE MAL VARLIĞININ GÖNÜL RIZASIYLA PAYLAŞILMASINI ÖNGÖREN HUKUKİ VE SOSYAL BİR SİSTEMDİR”.

Fikir sahibi, kendi işini kurmak isteyen girişimcileri veya firmaları akademik ekibimiz ve deneyimli iş insanlarımızla onların ihtiyaçları doğrultusunda bir araya getirerek gelişmelerine katkı sunmaktır. En düşük maliyetle maksimum verimlilik ve etkinliğe sahip kendi işletmelerini yönetebileceği eğitim ve yönetim desteğini sağlamaktır.

Kaç öğrenciye burs veriyorsunuz ve gelecekteki hedefiniz nedir?

1987 yılından 2023 yılına kadar vakfın toplamda 4 bin 232 mezun öğrencisi var. 2023-2024 döneminde 750 kişiye burs verilmektedir. Hedefimiz vakfa burs için başvuran her öğrencinin bursiyerimiz olması.

Binlerce yıllık geçmişe sahip vakıf kültürümüzle alakalı duygularınızı öğrenebilir miyiz?

Vakıf kültürünün özü ferdi çalışma ve gayretle elde edilen imkânların ve mal varlığının gönül rızasıyla paylaşılmasını öngören hukuki ve sosyal bir sistemdir.

EĞİTİM DÜZEYİNİ YÜKSELTMENİN ÖNEMLİ BİR MESELE OLDUĞU İNANCIYLA KURULAN BİTLİS'İN EN KÖKLÜ SİVİL TOPLUM KURULUŞU BETAV, EĞİTİM ALMA İMKÂNİ OLMAYAN BİTLİSLİ GENÇLERİ DESTEKLİYOR. KURULDUĞU TARİHTEN BU YANA EĞİTİME VERDİĞİ DESTEĞİ KESİNTİSİZ SÜRDÜREN BETAV, VAKIF ŞEHİR DERGİMİZİN BİTLİS SAYISININ KONUSU OLDU.

Vakıflar şehirlerde sosyal, kültürel ve bilimsel çalışmaların yetersiz kaldığı konularda destek etkisi yarattığı için kıymetlidir. Özellikle ihtiyaç sahiplerine ulaşılması, ihtiyaç duyulan konulardaki eksikliğin giderilmesi ve bunun sürekliliği vakıf kültürünü oluşturur. Bunun bir şekilde parçası olmak ise manevi yönden tatmin olmaya rehberlik etmektedir.

Sürdürülebilir Yatırımlara

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
ülke kalkınmasına katkı sağlayan
sürdürülebilir yatırımlara destek olanlara katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

BÖLGEDEKİ DAYANIŞMA RUHU VAKIFLARLA SÜRÜYOR

BİTLİSLİ VAKIF İNSANI KADRIYE ŞEREFHANOĞLU HASPOLAT DERGİMİZİN KONUĞU OLDU. VAKIF GELENEĞİNİN OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE MİRAS KALAN YARDIM KURULUŞLARI OLDUĞUNU VURGULAYAN ŞEREFHANOĞLU HASPOLAT, VAKIF OLARAK GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ FAALİYETLERDEN BAHSETTİ.

Bitlisli vakıf insanı Kadriye Şerefhanoğlu Haspolat'ı tanıyabilir miyiz?

Bitlis'in Tatvan ilçesinde dünyaya geldim. İlk, orta ve lise öğrenimimi Bitlis'in Tatvan ilçesinde, yüksek öğrenimimi Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesinde gördüm. Tatvan ilçesinde 1985-2005 yılları arasında Sınıf Öğretmenliği hizmetimi yaptıktan sonra emekli oldum. 2018 yılından beri Şerefiye ve Meydan Vakfı'nın Mütevelliliğini yapmaktayım.

Vakıf medeniyetimizin yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılmasının öncüsü olan Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Modern yaşantımızda geçmişteki şartnamelere hala sahip çıkmasıyla ve yaşatmasıyla çok da farklı olmadığını düşünüyorum. Yeni oluşmuş sosyal yapıya aslına sadık kalarak uygulanmasından dolayı gelecekte de vakıf

geleneğinin ve esas misyonu olan yardımlaşmanın ve hoşgörünün devam edeceğine inanıyorum.

Vakıf geleneği olan yardımlaşmanın bölgemizdeki yansımalarını alabilir miyiz? Geçmiş ile günümüzü kıyasladığımızda yardımlaşma kültürü yaşatılıyor mu?

Ülkemizin doğusunda yoğun yaşanan hoşgörü ve misafirperverlik geleneği çevremizde bulunan yardım kuruluşlarına da yansımıştır. Vakfımızın en temel amaçlarından birisi ihtiyaç sahibi olan insanlara makul ücretler karşılığında kiralık yer verilmesi ve bu sayede ticari hayata atılım sağlamalarına öncü olmaktır. Vakıfname de şart edilen ihtiyaç sahiplerine maddi yardımda bulunmak

yapının kültür ve sanat merkezi olarak kullanılması ve halka sunulması yönünde vakfı yaşatıp, tanıtmayı ve gelecek nesillere aktarmayı amaçlamaktayız.

Şemseddin Veli Evladından Şerefhan (Şerefiye Cami ve Medresesi, Meydan Cami) Vakfının kuruluş amacı ve yardımlaşmaya verdiği desteklerden bahseder misiniz?

Vakfımızın amacı; kültürel miraslarımıza sahip çıkarak günümüzde ve gelecekte nesillere tarihimizin önemini aktarmak, muhtaç vatandaşlara maddi yardım ve gıda yardımı yapmak, öğrencilere burs verilmek, binlerce yıllık vakıf eserlerinin onarımını gerçekleştirmek, vakfiyedeki şartları disiplinle yerine getirmek ve misyonlarını doğru bir biçimde sürdürmektir.

Vakıf olarak hangi alanlarda faaliyet gösteriyorsunuz?

Vakfımız vakfiyede belirtilen hususlar doğrultusunda faaliyet göstermektedir. Vakıf olarak kültürel miras olan atalarımızdan kalma İhlasiye Medresesi, Şerefiye Camii, Meydan Camii, Şerefiye Medresesi, Şerefiye Arastası, Han Hamamı, Türbelerinin aslına uygun olarak restorasyonlarını yaparak halkımızın ihtiyaç ve ibadetlerine yönelik faaliyetlerde bulunmaktayız. Ayrıca vakfımıza ait külliye ve türbe başta olmak üzere yerli ve yabancı turistlere tarihimizin dokusunu tanıtmaktayız.

da bunlara dahil. Sosyal hayatımızda yer alan vakıf geleneği, Osmanlı İmparatorluğu döneminden günümüze miras kalan yardım kuruluşlarıdır ve modern devletimiz sayesinde misyonlarına devam etmektedir. Amacı ihtiyaç sahiplerinin sosyal veya ekonomik yönden hayatlarına yardımcı olmak olan vakıflar, günümüze Osmanlı döneminden kalan hoşgörü ve yardımlaşma kültürünün devamı niteliğindedir.

Günümüzde yaşanan vakıf geleneğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Vakıf olarak öncelikle vakfiyede belirtilen hususları göz önüne alarak vakıf (tarihi) eserlerini aslına uygun olarak restore edip bakım ve onarımlarını gerçekleştirerek, camilerin restore edilip ibadete açılması, eskiden imarethane olarak kullanılan yerlerin restorana dönüştürülmesi, medrese olarak kullanılmış olan

TAŞIN HAYAT BULDUĞU ELLER

VAKIF ŞEHİR DERGİMİZİN BİTLİS SAYISINDA TAŞ USTASI MUSA COŞKUN, MESLEĞİNİ VE VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İLE BİRLİKTE YAPTIKLARI RESTORASYON ÇALIŞMALARINI ANLATTI. MESLEĞİNE İLGİNİN AZALMASINDAN DEM VURAN COŞKUN, TAŞ USTALIĞININ TEKNOLOJİYLE BİRLİKTE KAYBOLMAYA YÜZ TUTTUĞUNU İFADE ETTİ.

Mesleğinize olan ilginiz nasıl başladı?

1991 yılında askerlik vazifemi yaptıktan sonra memlekete döndüğümde bir meslek sahibi değildim. Tanıdık vasıtasıyla inşaatta işçi olarak çalışmaya başladım. O zamanlar taş ustalarını dikkatle izlerdim. Epey ilgimi çekmişti taşta şekil vermek. İlgim taş işini yapan ustanın da gözünden kaçmamış olacak ki bana yardımcı olup işi tarif etti. Çok zorluklar yaşamış olsam da pes etmedim, hiçbir işten kaçmadım. Şükür ki 1999 yılında usta oldum. Halen işimi büyük bir merakla ve sevak yapıyorum.

Vakıf eserlerinin yaşatılmasının öncüsü olan Vakıflar Genel Müdürlüğü ile hangi ortak çalışmaları yaptınız? Hangi vakıf eserlerinin restore edilmesinde görev aldınız?

Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağılı bazı tarihi cami ve

minarelerin restorasyonlarını gerçekleştirdik. Edirne Eski Camii, Edirne Uzun Köprü Kırk Kavak Köyü Gazi Tüvan Bey Türbesi Camii minaresi, Bursa Karaca Bey Isıs Han, Şanlıurfa Fırfırlı Camii, Harran Hayati Haran Türbesi Camii, Harran Çamurlu Köyü Camii, Bozova Camii, Erzurum Aş Kale Taş Han, İstanbul Vaniköy Cami, Adana Ceyhan Ulu Cami, Tunceli Akpazar Camii ve minaresi, Kırklareli Vize Camii ve minaresi ile Muş Tarihi Murat Paşa Cami ve minaresi restorasyonlarında görev aldım.

Mesleğinizin gelecek nesillere aktarılması için yanınızda yetişen çırağınız var mı? Taş ustalığını öğrenmek isteyenlere hangi tavsiyelerde bulunursunuz?

Bizimle birlikte çalışan elemanlarımız var. İş öğrenmek isteyen ve çalışana her zaman kapımız açık. Öğrenme

isteği olan insana hep yardımcı oluyoruz, işin inceliklerini tarif ediyoruz ki o da bu meslekte yetişsin. İnsanda iş ciddiyeti ve merak yoksa zaten işi öğrenemez.

Türkiye genelinde sizinle aynı mesleği icra eden kaç tane taş ustası var?

Ülke genelinde şu anda sayısını net bilemediğim ancak çok değerli meslektaşlarım var. Fakat ne yazık ki gelecekte kaybolmaya yüz tutacak meslekler arasında olduğunu düşünüyorum. Çünkü birçok el sanatı gibi önü çok açık olan bir meslek değil ve bu mesleği edinmek için talep neredeyse yok diyebilirim. Sanırım bizim mesleğimiz de teknolojiyle birlikte tarihe karışacak.

"TAŞ USTALIĞINA İLGİ AZALSA DA BU SANATI GELECEK KUŞAKLARA MİRAS BIRAKABİLMEK İÇİN ÖĞRENME İSTEĞİ OLAN HERKESE KAPIMIZ AÇIK."

OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE İLGİNÇ VAKIFLAR

OSMANLI DEVLETİ, AKLA HAYALE GELMEYECEK ÇEŞİTLİLİKTE VAKIFLARLA SÜSLENMİŞ ADETA BİR VAKIF CENNETİYDİ. ÜÇ KİTAYA HÜKMEDEN OSMANLILAR GİTTİKLERİ HER COĞRAFYAYA VAKIF MEDENİYETİNİ NAKİŞ GİBİ İŞLEMİŞ ON BİNLERCE HAYRAT MÜESSESESİYLE DİĞERKÂMLIĞIN ZİRVESİNİ YAKALAMIŞTIR.

OSMANLILARIN HAYVAN SEVGİSİ

Devrin hayvanseverlerinden Reşide Hatice Hanım sokak hayvanlarının özellikle yaz günleri susuz kalmaması için kısıtlı imkanlara sahip vakfiye bütçesinden pay ayrılmasını şart koşmuştu. İstanbul'da bir su kuyusu açılmasını vakfiye şartnamesine koyan Reşide Hatice Hanım bu kuyudan çıkan suyun müslümanların abdest alması için kullanılmasını, ayrıca hemen yanına bir yalak yapılarak sokak hayvanlarının da bu sudan istifade etmesini istemişti.

MAHKÛMLARA TATLI İKRAM EDEN VAKIF

Tekkede kalanlar haricinde Niksar'da bulunan fakirler, miskinler, gariplerden tekkeye gelenler ile her yıl kandil ve mübarek geceler ile Kadir Gecesinde hapisanede yatanlar için helva yapmak için vakfın gelirinden üç batman (ağırlık ölçüsü) bal, yağ, un, ekmek,

zağferan ve helva yapımında kullanılan malzemeler satın alınmaktadır.

DARÜŞŞİFADA (HASTANE) YATAN HASTALARA MEVSİM MEYVELERİ İKRAM EDEN VAKIF

Her ayın ilk cuma gecesinde mevsim meyveleri satın alınıp Nakkaşpaşa civarındaki hastanede bulunan akıl hastalarına dağıtılmaktadır.

AHALİYE ÇAMLICA SUYU İÇİREN VAKIF

Her sene Rebiülevvel ayında Üsküdar'da Kaptanpaşa Camii'nde Hz. Peygambere menkıbe okunacak ve mecliste hazır olan Müslümanlara Çamlıca Suyu getirilerek ikram edilecektir.

"Hazret-i Şeyh temkîn sahibi bir velî idi. Sahip olduğu manevî mehabet ve azamet dönemindeki meşayıhtan hiç kimseye verilmeyen bir müstesnalığa sahipti. Fakat o bu manevî mehabetinin ağırlığı altında ezilmez ve bunu dışarıya hissetirmezdi. Haremden selamlığa çıktıkları vakit

iki sıra halinde dizilen sevenleri, onu bu hâlden büyük bir manevî haz ve cezbe hâli yaşırdı. Zikir esnasındaki o vecd ve aşk hâli, en katı kalpleri bile yumuşatırdı. İhvan ile yaptıkları toplantılarda o kadar belîğ ve kapsamlı bir dua irad buyururlardı ki, bu duadan etkilenmeyen hiç kimse olmazdı. Daima başlarındaki tâc ile gezerler; tâcın üzerine Kasım ayından Hidrellez'e kadar olan sürede yeşil; Hidrellez'den Kasım ayına kadar olan sürede ise beyaz sarık sararlardı. Üzerlerinde Hazret-i Peygamber'in mânevî mîrasını taşıdıkları mübârek simâlarında tecellî ederdi." (Hüseyin Vassaf, Sefinetü'l-Evliya, II, 133)

AHALİYE AŞURE VE KAHVE İKRAM EDEN VAKIF

Elde edilen gelirden her sene on beş kuruş harcanarak buğday, bal, odun ve sair gerekli olan malzeme alınarak aşura pişirilerek yoksullara dağıtılacaktır. Elli dirhem kahve satın alınarak aşureden sonra halka kahve ikram edilecektir.

YOKSULLARIN SU KUYUSUNU TAMİR EDEN VAKIF

Muhtaç ve fakir kimselerin su kuyularını tamir için vakfın gelirinden her yıl yüz otuz kuruş ayrılacak ve mütevellî tarafından sarf edilecektir.

BİTLİS EFSANELERİ

URARTU KRALLIĞI, PERS İMPARATORLUĞU, ROMA İMPARATORLUĞU, BİZANS İMPARATORLUĞU VE OSMANLI İMPARATORLUĞU GİBİ ÖNEMLİ UYGARLIKLARIN ETKİLİ OLDUĞU TOPRAKLARDA GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE YAŞANAN PEK ÇOK OLAY DİLDEN DİLE ANLATILARAK EFSANELEŞMİŞTİR.

Nemrut Efsanesi :

Zalim kral Nemrut yaşadığı dönemde Tatvan yakınında bulunan dağı yayla olarak kullanmıştır. Nemrut dağı volkanik patlaması başlayınca dağ eteklerine yerleşmiş durumda olan köylerin üzerine ateş parçaları gelmeye başlar, bu arada halk Nemrutun İbrahim Peygambere yapmış olduğu zulüm akıllarına gelir,yayla olarak kullandığı dağın verdiği zarar karşısında sözler söylemeye başlanır, Nemrutun zulmü gibi oldu derler ve dağın ismi Nemrut olarak kalır.

El-Aman Efsanesi :

Bitlis-Tatvan yol güzergahı üzerinde bulunan El-Aman hanı zamanla gaddar bir hancının eline geçer kervan yolu üzerinde bulunan handa kervancılar zorunlu olarak konaklamak durumunda kaldıklarında, gaddar hancı kervancılara her türlü zorluklar çıkararak adeta bıktırırdı. Bu handa sağ salim kurtulanlar kaçıp uzaklaşırlardı, handan söz ederlerken EL-

AMAN derlerdi,bunun üzerine hanın ismi El-Aman hanı olarak kalmıştır.

Altun Kalbur Efsanesi:

Bitlis in Mutki yolu üzerinde ihtiyar bir kadın, deve ve koyunlarını otlatıyormuş. O tarihte bu efsane söz konusu olmadığı gibi, sözü edilen yerde herhangi bir pınar veya su bulunmamaktaymış. Kendisinin ve hayvanlarının çok susadığını gören bu ihtiyar kadın, ellerini havaya kaldırarak Allah tan su istemiştir. Suyu verdiği takdirde kendisine bir kurban adayacağını söylemiştir.

Yüce Allah, kadının dileğini kabul etmiş, şimdiki ismiyle Altun Kalbur suyunu ortaya çıkarmıştır. Bunu gören kadın; başta kendisi, develeri ve koyunlarını kana, kana sulamış, daha sonra otlamaları için serbest bırakmıştır. Kendisi bir kenara çekilerek hamur yoğurmaya başlamıştır. Hamur yoğururken bir tarafının kaşındığını hisseder. Orasını kaşındığı zaman eline irice bir bit gelir. Biti iki elinin baş parmakları arasına alarak çıtlatmış ve 'işte; Allah yoluna kurban olsun' demiştir. Kadının iki eli hamurun içinde, develeri ve koyunlarıyla beraber taş kesilmiştir. Sözü edilen yerde bu gün bile insan ve deve şekillerini andıran kayalar bulunmaktadır.

T.C.

VAKIFLAR

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

VAKIF KATILIM

TAKSİM INTERNATIONAL
GROUP HOTELS
★★★★★

VAKIF İNŞAAT
RESTORASYON VE TİCARET A.Ş.

KUVEYTTÜRK
KATILIM BANKASI A.Ş.

Girişimci Desteklerine

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
işletmelere özel avantajlı finansman seçeneklerinden
yararlanıp işlerini büyütenler arasına katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM